

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. IX. Ecclesiam, & eius Sanctos librum esse viuum, ex quo discitur
scientia Spiritus, & propria, Deiq[ue] cognitio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT IX.

*ECCLESIAM ET EIVS SAN-
ctos librum esse viuum, ex quo di-
scitur scientia spiritus, & pro-
pria, Deique co-
gnitio.*

ICVT Deus Dominus
noster, quæ est autor na-
turæ scripsit manu sua li-
brum visibilis huius vni-
uersi, cuius characteres
sunt omnes creaturæ in
eos fines, quos supra in-
dicauimus: Ita quæ est sanctificator & author
gratiæ, scripsit alium librum intra ipsum vni-
uersum, suam videlicet Ecclesiam, cum omnib⁹
suis ornamentis in qua disci possit valdè ex-
actè mystica scientia, & cognitio propria ac Dei.
Si enim hanc Ecclesiam iuxta ea, quæ ex se ha-
bet, intueamur, illa est congregatio quædam
hominum subiectorum innumeris calamitati-
bus, & miserijs corporis & Spiritus; & in-
digentium multis medicamentis & antidotis
ad illas expellendas. Sin eandem considere-
mus iuxta ea, quæ habet à Deo, & Christo Ser-
uatore nostro, qui eam fundauit & ex latere
suo eduxit, est congregatio hominum admi-
randis gratiis & virtutibus ornatorum, in qui-

SPIRITUS

1 Cant. 1.5.

bus elucet perfectiones diuina. Itaq; ipsa
de se dicit: *nigra sum sed formosa filia Ierusa-*
lem: sicut tabernacula Cedar. sicut ipsa vi-
delicet nigredo & tristitia: sed pulchra re-
men, *sicut pelles Salomonis* sicut ipsa videli-
cet pax & pulchritudo. nigra propter ea, quæ
ex me ipsa habeo, & exterius apparent iudicio
huius sæculi: sed pulchra propter ea quæ ha-
beo per gratiam in occulto, & in iudicio & æ-
stimatione ipsius Dei, qui infinita sua sapientia
magis admirabili quam fuerit Salomonis, no-
uit coniungere in sua Ecclesia cum tali nigre-
dine talem pulchritudinem, vt in illa, agnos-
cens seipsam, in humilitate fundaretur: &
hac verò, agnoscens suum benefactorem, re-
dicaretur in charitate: diligendo eum, &
quo ad eum fuit dilecta, vt fieret homo, & se-
ipsum morti offerret pro illa b quam (vt
Sanctus Apostolus ait) *ipse sibi exhiberet glori-*
osam, non habentem maculam, aut rugam, aut al-
iquid huiusmodi, mundando eam ab omnibus
maculis, quas habebat, vt sit sancta & immac-
ulata.

Eph 5.26.

QVOD si clarè vtrumque videre velis, con-
ijce oculos in septem res admirabiles quas ha-
bet Ecclesia instar septem foliorum huius li-
bri.

I.

Prima res est admirabilis eius doctrina, in
qua omnia sunt reuelata, quæ ad hominis misere-
rias, Dei quæ & eius operum magnalia pertinet,
quæ in sacris libris continentur.

Secunda

DUX SI
T. DE PON

Secunda res est puritas diuinæ & Euangelicæ legis in omnibus eius præceptis & consilijs, cum maxima, quæ vel concipi possit, sanctitate: in qua neque admittitur, neque approbatur minimus culpæ odor, aut imperfectio: Sicut in doctrina nulla est erroris aut mendacij species.

Tertia est excellentia & efficacia septem eius Sacramentorum ad omne genus particularium morborum curandum & prospiciendum de omni genere gratiarum, ad exercitationem omnium virtutum.

Quarta res est præstantia & excellentia Sacrificiorum & oblationum eius. in vnico enim habet quicquid posset desiderare. quo offert rem optimam & efficacissimam, quam posset, ad ea quæ intendit, offerre: cui coniungitur.

Quinta, magna scilicet efficacia orationum, & postulationum ob infallibilia promissa DEI, quod assistet eis audiendis & expediendis.

Sexta est stupenda varietas graduum, officiorum, & ministeriorum, quæ conficiunt hierarchiam Ecclesiasticam ad eius conseruationem & augmentum, cum non minori connexionem & harmonia in mystico hoc corpore, quam habeant membra corporis humani.

Septima est omnium harum rerum, perpetuitas, & ipsius Ecclesiæ, etiamsi innumeris persecutionibus & contradictionibus oppugnetur à potestatibus huius mundi, & inferni: quæ ut hæctenus nõ potuerūt, sic nec in posterũ præu-

nalebunt

c Matt. 16. 18

PURITAS

ualebunt aduersus eam: quia prouidentia diuina eam defendit ac protegit.

S. I.

Qua ratione has septem excellentias meditemur.

CVM leges aut meditaberis septem hanc Ecclesie notas & excellentias, tria pariter. Et in omnibus & singulis erunt tibi perpendenda: extrema scilicet tua necessitas, qua illud opus habebas; beneficij magnitudo, quod tibi contulit Deus, cum eam tibi communicauit; & infinita ipsius largitoris bonitas. Ex primo enim cognosces, qui tu sis; ex secundo, quomodo Deus sit erga te: qui adeo liberaliter accurret, ut tibi subueniat: ex tertio agnosces, quomodo Deus sit in seipso, à quo tantum bonum promouetur: Hinc ergo agnosces tuam ignorantiam sine hac doctrina; tuam malitiam, sine hac lege: & tuas necessitates, sine his sacrificijs, & orationibus, & absque huiusmodi ministerijs ac ministerijs, tua denique magna pericula, nisi hæc tanta bona sint tibi perpetua. Imaginare quoque, hæc omnia clamare ac dicere tibi tua illa verba, quæ omnes creaturas dicere superius attigimus: *Accipe, redde, fuge.*

1.
2. **ACC**IPERE hanc doctrinam & hanc legem. **RED**DE hoc donum, ut vitam tuam illis conformes. quod nisi feceris, caue, & **F**UGE supplicium, quod tibi imminet. Accipe item sacramenta hæc & Sacrificia, & redde pro eis de-

bica

Dica seruitia, nisi magnos velis experiri cruciat-
 tus. Accipe donum tot ministeriorum, eisque
 vtte cum magna animi gratitudine: & fuge
 supplicium & poenam eius, qui talentum suum
 fodit. O anima mea, ne ad has voces absurdes-
 cas: cum tua vita in eis audiendis consistat: mors
 vero reiiciendis. doctrina & lex Euangelica, est
 lex gratiæ, quam abundè communicat, vt im-
 pleri possit, quod præcipit. Sacramenta sunt
 auditota, quæ vitam, salutem, & virtutem,
 quam significant, impertiunt. in statibus ac my-
 nisterijs assistit Spiritus diuinus, auxilium præ-
 stans, ad ea, vt oportet, præstanda: & in tribula-
 tionibus ac periculis nunquam tibi eius prote-
 ctio deerit, quæ te ab eis eijciat.

HINC perges perpédenda ad Dei magnalia,
 quæ in septè his rebus resplendent. In *doctrina*
 in fidei, quam sacra Scriptura cõtinèt, animad-
 uertes infinitam Dei sapientiam, cognoscentis
 præsentia, & absentia: præterita & futura, &
 occulta cordium, quæ figuris & modis stupen-
 dis mysteria manifestat operum suorum. In
 Euangelica *lege* cognosces immensam bonita-
 tem, & sanctitatem supremi huius legislatò-
 ris ac Iesu Christi Seruatoris nostri, qui eam
 promulgauit: & ex virtutibus suis exempla-
 ribus, eas deduxit, quas in suis præceptis & cõ-
 silijs commendat. In septem *Sacramentis* le-
 gerelicer excellentissimam eius charitatem, &
 misericordiam: qua nos regenerat, confirmat,
 ac nutrit in esse gratiæ: nosque à peccatis om-
 nibus, eorumque reliquijs liberat, ac remediũ

affert

SPIRITUS

affert contra nostras concupiscentias, ordinem constituit in *ministeriis* nostris in quorum varietate ac dispositione stupenda, licebit tibi altissimam eius prouidentiam legere quæ multò ampliorem tibi admirationem afferet, quam habuerit Regina Sabba, cum vidit ordinem domus, familiæque Regis Salomonis. Quod si efficacitatem aspicias *sacrificiorum & orationum*, ibi leges immensam liberalitatem DEI, qua diuitiarum suarum thesauros euncunque impertit, qui est Ecclesiæ coniunctus. Nam plus ipse desiderat dona sua largiri, quam homines desiderant accipere. Denique in *perpetuitate* rei adeò fragilis, in medio totius pugnationum, diuinam legere poteris omnipotentiam, quæ rem tam infirmam adeò corroborat, vt vel fortissimis resistere possit. & in despectum tyrannorum & Dæmonum firma stat eius domus, eò quod *fundata sit super viam petram*. Hæc est domus illa admirabilis, de qua Salomon, quod *Sapientia edificauerit sibi domum*, vt scilicet infinitas suas perfectiones in hominum utilitates manifestaret. Diuina enim Sapientia proposuit in ea mensuram doctrinæ; eius bonitas excidit præcipuas columnas præceptorum & consiliorum, quibus illa innititur; eius misericordia panem prouidit & vinum sacramentorum, quibus nos nutrimus; eius liberalitas distribuit vnicuique portionem quam petit; eius charitas immolauit victimas sacrificiorum, quibus nos sibi reconciliamus; eius prouidentia distribuit mittitque ancillas suas, per quæ

PROU. 9.1.

DUX SI
P. DE PON

per quarum ministeria homines vocat ad ar-
cem, & mœnia ciuitatis, vt ipsi seruiant; omni-
potentia sua totum ædificium sustentat ita, vt
nunquam destruat, aut deficiat, quod in se
continet.

QVOD si beneficij huius magnitudinem, &
reliqua, quæ in his tribus punctis sunt dicta, cla-
rius videre velis. conijce oculos in *arcem* illam
quam *diuina sapientia* fabricauit, vt paucos e-
lectos à morte, quæ per diluuium imminabat
liberaret: extra quam nullus homo aut be-
stia potuit vitam conseruare; sed omnes di-
luuio perierunt: in arca tamen seruatus est
Noë cum sua familia & animalibus, quæ eius
industriâ & angelorum, eum adiuuantium,
ministerio, in eam iatraverunt: ipso DEO,
vt ait Sapiens, *per contemptibile lignum iustum*
gubernante. lignum enim vocat ipsam arcam
ex ligno fabrefactam, tum quod illud ex se ef-
fet vile; tum quod eius temporis homines
ipsum Noë contemnerent, & irriderent, quod
eam arcam fabricaret, in eamque cum sua fa-
milia ingrederetur; & quod ipsos moneret,
quod essent, veniente diluuiio, perituri, qui ex-
tra illam inuenirentur. Sed breui, deceptione
propria relecta, viderunt se illusos, qui ipsum
Noë irriserant. Nam in contemptibili hoc li-
gno suos Deus saluauit electos, mirificè eos gu-
bernans absque arcæ, & in ea habitantium de-
trimento. Deducebatur arca inter scopulos &
rupes securè; quia Deus erat eius gubernator:
nec aquæ gutta in eâ ingrediebatur, quia ipse met

a foris

4.

Genes. 6. &
1. Pet. 3. 20.

Sapi. 10. 4.

PIRI
TE

a foris eam clausit; eamque ut opus erat, vni-
 nunquam illis defuit alimentum, quia intus e-
 rat sufficiens pro hominibus & animalibus;
 non fuit pugna, aut discordia, quamuis im-
 essent ferae & aues, quae sua natura erant in-
 cem inimicæ: gubernatio enim Dei, & eius
 Angelorum, eas continebat & ordinabat: nulli
 ibi infirmitates, nec mors vlla toto tempore
 quo in arca fuerunt, diuina misericordia
 præseruante: magnus semper fuit ordo & con-
 cordia, quia diuina sapientia assistebat cum
 ad omnia in loco & ordine continenda, ac
 niq̄ue omnino integra & absque vlla corruptio-
 ne tota arca perseverauit vsque ad diluui-
 nem. O clarissima Ecclesia, quam commo-
 tibi omnes mysticæ huius arcæ proprietates
 adaptantur. Si enim aspicio, quod ex te
 habes, lignum es contemptibile: ut quæ
 composita sis ex infirmis, vilibus, corruptis
 que subiectis hominibus; & fundata in con-
 temptibili ligno crucis Christi, quæ *Iudæis* fuit
 scandalum, *gentibus* autem *stultitia*: vtriusque
 irridentibus fideles ad te confugientes, & per
 Baptismi portam intrantes, ut tu fierent habi-
 tatores. ridebant enim, cum illis prædicaretur
 omnes, qui extra te essent, peccatorum diluui-
 perituros, & ad infernum deuenturos; irride-
 bant, cum diceretur, in te inuenturos vitam
 sustentationem, pacem & requiem; extra
 mortem, famem, bellum & tormenta. Verum
 hoc ipsum, quod *Iudæis* erat scandalum & *gen-
 tibus stultitia*, Electis fidelibus per tuas portas
 ingressis

1 Cor. 10. 3.

DUX SE
 P. DE PON

gressus fuit *Dei virtus & Dei sapientia*, quia
 Deus ipse in se recepit, per hoc contemptibile
 lignum eos gubernare, donec ad æternæ quie-
 tis portum peruenirent. O arca nobilissima,
 quam prosperè per tot scopulos, rupesque tri-
 bulationum per tot persecutionum fluctus &
 horrendas tribulationes nauigasti? contra te
 insurrexerunt potestates inferni, tyranni hu-
 jus mundi, & astutiæ carnis: sed non potue-
 runt præualere: quia Deus est gubernator tu-
 us, qui & clausit, & bitumine suæ protecti-
 onis ita liniuit, vt vndique sis munita ac de-
 fendaris. Nam quamuis oculis tuis videas di-
 versum errorum & peccatorum, quo mundus
 submergitur, tuisque auribus percipias strepi-
 tum miseriarum, quæ illum conturbant: hæc
 tamen aquæ te non ita penetrant, vt submer-
 gant: Dominus enim omnes rimas tuas ita
 occlusit, vt his omnibus præualeas, & ab eis-
 dem te defendas. Intra te fames esse non po-
 test, eo quod gubernator tuus de pane doctri-
 næ, de aqua sapientiæ, de vino charitatis, de
 sacramentorum nutrimento, panisque illo
 Angelorum, qui de Cælo descendit pro mun-
 di vita, tibi prospexerit: qui panis, quamuis
 in multos diuidatur, unicuique tamen tantum
 datur, quantum omnibus: nec vnquam consu-
 mitur, quamuis semper comedatur. Et quam-
 vis in te habitent homines, qui vel nationis vel
 naturalis constitutionis occasione sint inuicè i-
 nimici, si tamen secundum tuas leges vitam in-
 stituant summa concordia, pacisque fruen-

PUR-
TE

Isa. II. 6. & c.
65. 25

cur : de te enim dictum est, quod *habitu lupus cum agno, & pardus cum hircu accubabit; vitulus, & leo, & ovis simul morantur; & puer paruulus minabit eos.* vni quisque enim praelatus, etiam si condicione paruus & simplex : in virtute tamen Dei sufficiens erit ad gubernandum gregem, caritate gratiaque adeo vnitum & concordem sicut prius diuisus erat, ob deprauatam institutionem, prauosque mores. Non erunt intra te nec morbi neque mortes, si tui filij voluerint medicamentis praeferuantibus, quae Deus prouidit, ne in eos inciderent; si non incidissent, ab eis liberarentur. Quia in te est, summa concordia ordinisque consistit : quia diuina sapientia rem ita direxit, ut alij maiores sint, alij minores; alij inditi, alij praelati, qui illos gubernent; alij regulos adiuuans, ut officio suo digni fiant.

In e. II. Isa.

ET VT verbo concludam, cum Sancto Hieronymo dico : *quod arca in diluuiis hoc Eua si praestat in mundo.* In ea enim omnes vivere possunt : extra eam necesse est omnes perire; in ea facietas esse potest. extra eam necesse est esse famem, in ea pax esse potest, solatium & vera requies : extra eam nihil tale solidum esse potest, sed quasi in cortice perfunctorie. Felices filij Ecclesiae, quoniam matrem habent matrem, talem habent gubernatorem & Patrem. O supreme pater, gratias tibi, quod me in hanc arcam induxeris, quam fabricauit

fabricasti ad gratiæ tuæ diuitias, & infinitæ sapientiæ thesauros ostendendos: gubernamene Deus in ea ita, vt ad desideratum gloriæ portū tandem perueniam. Amen.

§. 2.

De ratione meditando gesta Sanctorum.

TRANSEAMVS nunc ad legendos viuos Ecclesiæ libros, sanctos scilicet homines, in quibus Spiritus diuinus, ipsius cooperantibus, scribit excellentias sanctitatis prædictas, imprimens in tabulis cordium eorum doctrinam fidei, viuosque virtutum characteres; charitatis legem, cum præceptis & consiliis suis; fructus Sacramentorum, & Sacrificiorum, & constantiam in laboribus, & persecutionibus. Quamobrem dicit Sanctus Gregorius: *viuam lectionem esse viam bonorum*, lectionem scilicet Sanctitatis & mediorum, quibus illa comparatur; & magnalium Dei illa inspirantis. In qua lectione, ne qua sit deceptio, est obseruandum, tria rerum genera in his libris considerari posse, tanquam tria genera characterum: quosdam enim ipsi Sancti scripserunt proprijs tantum manibus; alios manu Dei adiuti, alios denique DEVS ipse sine ipsis sculpsit, vt iam explicabitur.

Prima Consideratio.

PRIMUM aliqui Sanctorum, quoniam natura sua filij fuerunt Adami terreni,

Pp 2 imte

PIRI
TE

Lib. 24. Mor
cap. 6.

i.

imitati parentem ; scripserunt in libro suorum conscientiarum graui aliqua peccata propria sua manu tantum : peccare enim nostrum est tantum) quæ peccata in duobus temporibus scripserunt. *Primum* fuit ante suam conuersionem : in quo laxissimè vixerunt, sicut Maria Magdalena, Matthæus, Saulus & similes, qui in primis librorum suorum scripserunt characteres culparum carbone nigriorum inscripserunt, vt aliqui eorum facti sint, eas cedere a arenas maris, b & capillos camelis. Sed huiusmodi characteres non perierunt libro inscripti : quia eos peccatorum deleuerunt; licet non ipsi soli sed manus principie DEI potens, ob IESU CHRISTI sui merita, manifestans infinitam misericordiam suam in hoc, quod in charta adeo reculata superscribere voluerit illustrationis inspirationes suas cœlestes, gratiamque reformationis efficacissimum, qua illos permonuit suas culpas defendas ; quas ipse ex eorum nimis ita deleuit, vt nec vestigium reliquerit : sed aded purus & immaculatus liber manserit, atque si tales maculas iniquitatis habuisset. c Ego (inquit ipse Dominus) deleui, vt nubem iniquitates tuas ; & quæque bulam peccata tua. Nam sicut nubes ac nebulæ videntur esse quædam maculæ ipsius sed calore solis ita dissoluntur, vt nullius vestigium maneat. Sic (inquit) deleui ego iniquitates, & peccata tua, & iterum dixit sū, ego sū ipse, qui deleo iniquitates tuas.

a In orat. Mass.

b Psal. 39. 13.

c Isai. 44. 22.

d Isa. 43. 25.

me, & gloriam nominis mei, nec peccatorum
tuorum recordabor amplius, vt ulciscar de e-
is. Quod totum sapientia diuina disposuit, vt
in eodem libro, eodemque eius folio legere
posses, & cognoscere, quis homo sit, & quis
DEVS; qualis homo fuerit contra DEVM,
qualisque DEVS erga hominem: & in hoc
homine te ipsum agnosces, attendens, quid ex
te ipso habeas; & in eodem agnosces ipsum
DEVM videns quantum ipsius gratia valeas
obtinere. Primum impellet te ad humilita-
tem & timorem; secundum & amorem & fi-
delitatem: Vtrumque verò ad insignem pudorem
& contritionem. Vis nosse quid sis ex cor-
rupta tua natura peruersaque libertate? aspice
quam fuerit carnalis Magdalena, ante suam cõ-
uersionem? quam cupidus Matthæus? quam
superbus feroxque Saulus; Nam quales illi
fuerunt, es tu; multoque peior esses, si à Deo
relinquereris. Siquidem (teste Sancto Au-
gustino) nullum est peccatum, quod faciat a-
liquis homo, quod non possit alius homo face-
re. Vis statim cognoscere, quis sit Deus erga te;
aspice, quid cum eisdem fecerit, & quæ bona e-
isdem communicauerit: & intellige, eius
bonitatem & omnipotentiam non esse immi-
tutam, sed promptam esse, vt tibi sicut illis fa-
ceat, & vt dixit Sanctus Paulinus. *ostendit in*
scriptis, quod omnibus, si velint profit. Aperi ita-
que animæ tuæ aures, cum legere incipis vitas
Sanctorum, audi que breuissimam sed
clarissimam lectionem, quam Christus Domi-

In solilo-
quio c. 15.

Refert Bel-
larm. tomo.
3. lib. de gra-
tia. c. 5.

PIRI
TE

e Act. 9. 5.

nus noster Saulo prælegit, cum dixit: *Ego sum Iesus Nazarenus quem tu persequeris*: quia illi dixerit, Saule agnosce te ipsum, & agnosce me. agnosce, te esse persecutorem illius, qui te vult saluare: me verò Saluatorem eius, qui te persequitur. Quo peruenire potuit ultra tuam malitia, quam peruenit; persequendo misericordem adeo Seruatorē? & in quo potuit manifestari magis mea misericordia, quam in peccatore adeo miserabili, ad mentem & famam reducendo. Aspice anima mea, vtramque effigiem: alteram infinitæ miseriz & alteram infinitæ misericordiz. in prima agnosce te tu sis, vt odio te habeas; in secunda agnosce quis sit Deus, vt illum diligas.

2.

Vt autem in vtraque cognitione proficiat & crescat: aspice statim peccata, quæ a Sancti in libro suo scripserunt, post suam conversionem, & postquam agnouerunt & mutum cum Deo egerunt, qualis fuit Moysis incredulitas, Dauidis adulterium, Petri negatio, & alia similia, qui nigros hosce chartæ foli & per se scripserunt, quos etiam leuerunt, non tamen soli, sed magnis Dei auxilijs illos præuenientis, & adiuuantis, ad eorum maris lacrymis & grauibz pœnitentijs deducendos: vt & tu etiam in hoc libro legas, clarè que cognoscas, quis homo sit aduersus Deum, & quid Deus erga hominem; quàm infidelis, ingratus, inconstans, & mutabilis homo in obsequio: quàm verò fidelis, constans que in beneficiendo misero homini? Ex primo

scet

ces tuam infirmitatem vereri: præteritæ san-
ctitati non fidere; nec securum te putare ob ac-
ceptos prius fauores; nec multum tibi propter
contributionem: Ex secundo verò disces, non de-
sperare de misericordia diuina, si contingat te
labi; & sperare, quod ex tuis malis Deus elici-
at bona; & ubi creuit culpa, cresciturâ & gra-
tiam, vt sic manifestetur diuina bonitas & om-
nipotentia. O Deus omnipotens, qui deles in
tuis electis peccata, sicut nubes; vt claros illos
serenosq; relinquis, in quibus habites postea
per tuam gratiam: dele in me, quæso, quicquid
mali ego feci, vt anima mea sit tanquam coelû,
quod enarret gloriam tuam, propter bona, quæ
a te accepit. Amen.

Secunda Consideratio.

PROGREDIERIS statim ad legendû cû
longiori mora admirandos characteres,
quos scripserunt sancti in libris suarum
conscientiarum, propria quidem manu, & in-
dustria, sed præueniente tamen & adiuuante
gratia. Deus enim a dedit legem suam in visceri-
bus eorum & in cordibus eorum scripsit eam. i-
psi verò, eodem adiuuante, eandem recepe-
runt, & ea perfectione b scripserunt qua scri-
pta erat in tabulis lapideis, & in libris ipsis scri-
pturæ S. ita, vt si oculos haberes ad vtrumque
hunc librum legendum, stupendam deprehēde-
res similitudinem inter illos: eò quod valde ad-
mirum descriptæ sint in altero virtutes, quas
alter commendat: aut dic mihi, quid aliud fuit

a Ierem. 31. 33
a Hebr. 10. 16
b Prou. 3. 3. &
c. 7. 3.

PIRI
TE

conscientia magni illius sancti Abrahami, nati
 liber quidam, in quo Deus scripsit id quod est
 fidei perfectissimum; spei valde arduum; su-
 premum obedientiæ; & excellentissimum re-
 signationis & charitatis? Et quamuis Deus ve-
 lociori manu legem suam scriberet in corde
 sanctissimi viri; ipse tamen exactissimè & ve-
 locissimè ipsum sequebatur: scribens manu sua
 simul cum Deo clarissimas harum virtutum ac-
 tiones. obedit ad nutum vocationi diuinae,
 exit ex terra sua, & cognatione sua peregrina-
 tur per multas prouincias, *c contra spem
 spem credit*, præparat se ad offerendum pro-
 prium filium Isaac, *d extendit manum arripere
 gladium, vt immolaret filium suum quem diligebat:*
 & in omnibus studet esse perfectus, *ambulando
 coram Deo:* & familiarissimè eum con-
 gendo. Quid verò dicam de S. Iob, cuius vita
 fuit admirabilis quidam liber, in quo scripta
 erant illustrissima opera religionis versus de-
 um, zeli versus filios suos, misericordiz erga
 pauperes, iustitiæ erga ciues & seruos suos,
 patientiæ in aduersis, tolerantiz in iniurijs,
 puritatis & sanctitatis in cogitationib. & ver-
 bis: hic erat liber, quem ipsemet scribi cupie-
 bat cum dixit: *f quis mihi tribuat, vt librum
 scribat ipse qui iudicat: vt in humero meo por-
 tem illum, & circumdem illum quasi coronam
 mihi, per singulos gradus meos pronunciet abo-
 lum; & quasi principi offeram eum.* Erat au-
 tem hic liber, quem S. Iob desiderabat, senten-
 tia quædam definitiua Dei Iudicis victorum
 atque

c Rom. 4. 18.

d Genes. 22.

10.

c Gen. 17. 1.

f Iob. 31. 35. 1.

atque mortuorum scriptis mandata, in qua
 referrentur ipsius Iob opera, labores, calami-
 tates & calumniae, quas eius aduersarij ipsi
 obiecerunt; & responsa illius ad illas: & cir-
 ca hæc omnia in fine libri iustissimam ipse su-
 premus iudex sententiam ferret: qua quic-
 quid gestum fuisset approbaret: sicut re ipsa
 fecit. Sed & talis liber est quæcunque scri-
 ptura, quæ refert vitas sanctorum: in qua, Dei
 spiritu, referuntur persecutiones, quas pertu-
 lerunt; tentationes quas vicerunt; & insignia
 opera, quæ præstiterunt: eorum poenitentia,
 ieiunia, prolixa vigilia, & orationes; elee-
 mosynæ & opera misericordiæ, & charitatis
 erga proximos; & heroica alia facinora, quibus
 seipsum excelluerunt, & ipsam humanam
 naturam ob diuinæ gratiæ abundantiam, quæ
 illis assistebat, eosque iuuabat. Quod totum
 approbavit Deus, & bonum esse ostendit, e-
 ditis multis signis ac miraculis per eos, & fa-
 uoribus extraordinarijs, quibus eos profe-
 quebatur, in testimonium sui erga illos amo-
 ris. In his libris vult idem Dominus te fre-
 quenter legere, meditando & ruminando o-
 mnia, quæ in illis scripta sunt. Nec tamen
 vult te hic solo esse contentum: sed vt eos
 ponas super tuos humeros, subiens onera di-
 uinæ legis, quæ sancti tulerunt; & pondus la-
 borum, quos ipsi magno spiritu & feruore
 subierunt; moxque liber ille tanquam corona
 super caput, tuum est collocandus, vt pugnes
 viriliter ad imitationem sanctorum, ea spe,

SPIRITUS
SANTUS

quod sis coronandus ab ipso Deo, sicut & illi fuerunt, magnificiendo sanctitatem, tanquam coronam, præferendo eam omnibus, quæ in hac vita desiderare, aut quærere possis ad singulos passus, ad singulos gradus, quos ascendes, hunc librum pronuntiabis, utendo, & adhibendo exempla Sanctorum, ut ambulare possis, & in virtutibus crescere, sicut illi fecerunt, ac denique eundem librum offeres principi cæli, accipiens in tuis manibus eius opera, ut ea imiteris.

Hoc itaque modo legendi tibi sunt celestes hi libri, qui clarissima sunt specula, in quibus cognoscere possis te ipsum, Deum, & Christum, tuum Salvatorem.

I. Si enim aspexeris, quid Sancti fecerint, deprehendes, malum, quod tu facis; & bonum, quod facere negligis; debilem tuam virtutem, & exiguos in ea progressus. *Offende* (inquit *DEVS*

g *Ezec. 43. 10* *Ezechiel) domui israel templum, & confundatur ab iniquitatibus suis & metiantur fabricam, & erubescant ex omnibus, qua fecerunt.*

Lib. 24. mor. c. 9. quodnam hoc templum est, ait S. Gregorius, nisi vita Sanctorum, qui nos præcesserunt, fueruntque templum Dei viui; quod templum si aspicias, eiusque fabricam consideratione metiaris, perpendens ac ruminans, quid illi fecerint, confunderis, & erubesces ex ijs, quæ tu facis. Et intues clarissimos hos viros, dices quod

h *Iob. 33. 27.* scriptum est apud Iob *h respiciet homines, & dicet. peccavi, & verè deliqui; & ut erant dignus, non recepi.*

Ex eisdem libris disces cognitionē Dei, qui
 est *mirabilis in sanctis suis*, & in eis manifestat
 infinitam suam charitatem, & bonitatem, &
 admirabilium suarum perfectionum excellē-
 tiam. & sicut videmus sæpè solem in pulchri-
 tudine nubium & in splendore montium, iu-
 tra illud Daudis: *i illuminans tu mirabiliter*
montibus aternis. Ita (ait S. Greg.) in illustrib.
 Sanctorum exemplis aduertimus pulchritu-
 dinem ipsius Creatoris, qui aded illos fecit ex-
 cellentes, ac perfectos.

3.
 Psal. 67. 36

i Psal. 75. 5.
 Lib. 27. Mo.
 c. 5.

SE n distinctius in eisdem cognosces solem
 iustitiæ Iesum Christum, cuius viuæ imagines
 fuerunt Sancti, qui apertum coram se habue-
 runt *k librum vitæ* huius Agni, de quo paulò
 post dicemus: in quo legerūt ac meditati sunt
 describendo illum in seipsis: quem & posuerūt
 super humeros suos, portantes iugum & onus
 crucis eius; & eodem seipso coronarunt, præ-
 ferentes eum omnibus reb⁹ creatis; ac pronū-
 ciantes illum ad singulos passus; imitantes he-
 roicas eius virtutes. & ex ijs, quas ipsi Sancti
 exercuerūt, clare perspicies, quam fuerint ex-
 cellentiores illæ, quæ in diuino hoc libro sunt
 scriptæ: scriptus siquidem fuit, vt esset earum
 exemplar in toto mundo. O Pater æterne,
 hunc Principis filij tui librū tibi offero, cū in-
 finitis rationibus ac titulis, qui sunt in eo, vt
 me exaudias. Concede mihi, vt opera mea, i-
 psius operib, conformem: vt in die nouissimo,
 quādo libri oē, aperientur, liber meæ consciē-
 tiæ similis inueniatur libro eius vitæ. Amen.

3.

k Apoc. 20. 12
 S. Greg lib.
 10. Mor. c. 19.
 & lib. 24. c. 6

Tertia

PIRI
 TE

Tertia consideratio.

VLTIMò legēdq̄ sunt in his libris res illæ, quas ipsemet Deus manu sua scripsit ultra vires & industrias ipsorum sanctorum Prætereo illas admirabiles, quas erga eos fecit, præueniendo eos ante omnia eorum merita, vt conuerterentur & ad ipsius obsequium accederent: de quocunque enim veniente ad Christum, ait sanctus Augustinus, quod *trahatur miris modis*, quamuis oculis & stupendis funiculis, catenisque beneficiorum, & internis externisque vocibus, donec consentientes accedant. Venio itaque ad ea, quæ ipsemet Dominus operatus est in Sanctis suis, ad eorum seruitia remuneranda, & ad eos inducendos ad profectum in eis. Quis autem explicare poterit fauores, quibus eos est profectus? contemplationis amplitudinem, deuotionis teneritatem, & lacrymas, delicias, iubilos, solatia excellentia, reuelationes, prophetias, gratias miraculorum, & clarissima alia beneficia, quæ manifestabant infinitam charitatem & omnipotentiam Domini illa largientis, & scribentis horum librorum sententias, characteribus aureis, & quidem pulcherrimè illuminatis, vt nos alliceret, & in eis legendis, meditandis, ac imitandis oblectaret; transferendo in animas nostras, non ipsas illuminationes, sed sententias vt virtutes imitemur; miracula verò, De-

Lib. cont. 2.
epist. Pelag.
c. 19.

DUX SE
F. DE PON

que fauores admiraremur. Quamuis ipsæ virtutes non fuerint minus admirabiles, vtque in suo genere fuerint etiã prodigiosæ. Vt autem aliquid horum distinctius perspicias, conijce oculos in prodigiosam illam a mulierem, quam vidit sanctus Ioannes in cælo a-
*mittam Sole & Luna sub pedibus eius, & in ca-
 nite eius corona stellarum duodecim.* Quæ e-
 ret figura Ecclesiæ, quatenus sanctorum & perfectorum congregationem complectitur, quorum vitæ sunt veluti prodigium & miraculum diuinæ omnipotentiae. Quis enim alius, nisi Deus, dare potuisset huic mulieri excelsum adeo locum, atque est cælum: adeoq; splendens indumentum, atque est Sol fundamentum adeo solidum & elegans, atque est Luna: & coronam adeo gloriosam qualis est duodecim stellarum? Deus est, qui sanctos suos extollit ad id, quod est in actiua & contemplatiua vita altissimum, separando eos à rebus terrenis, vt suas cogitationes affectiones collocent in rebus cœlestibus: ille induit illos sole iustitiæ, vniendo sibi illos per cognitionem & amorem, in magna vitæ similitudine. Ipse eos fundat super magnam & perfectam puritatem, quam significat Luna plena, quæ obscuritates omnes, quas habebat, abiecit, ipse denique coronat eos, omnium virtutum splendore, quæ stellarum instar, partem eius animæ superiorem exornant. Quicquid itaq; Deus pretiosum habet in cælo, eorum collocat in suis electis exornandis; estque adeo admiran-

à Apoc. 12. 1.

TRI
FE

b Cant. 6. 9.

mirandum illud ornamentum, vt ipsi Angeli
obstupescant dicentes: b *Qua est ista, qua pre-*
greditur, quasi aurora consurgens; pulchra, vt
Luna: electa, vt Sol; terribilis, vt castrorum acies
ordinata? O DEVS æterne, qui tam es admi-

c Ephes. 1. 4

rabilis in Sanctis tuis, quos c *elegisti*: non quod
ipsi, Sancti essent; sed, vt *essent sancti & immac-*
ulari in conspectu tuo. præueniat me copiosa
gratia tua, vt ei cooperando sanctorum vita
ita mediter, vt etiam imiter; & comiter in lo-
co, vestimento, fundamento, & corona. A-
men.

§. 3.

De excellentijs Virginis sanctis-
sima.

NON decet silentio præterire optimi
librum, quem habet Christus D.N. in-
ter Sanctos Ecclesiæ suæ, sacratissimum
scilicet Virginem Matrem suam, præsignatam
speciali quadam excellentia per prodigiosam
illam mulierem, de qua proximè dicebamus
cuius vitam par est meditari te, ad Dei magna-
lia cognoscenda; eamque accipere tãquam ex-
emplar vitæ tuæ, in ijs in quibus imitari eam
licet, perpendendo distinctè quatuor illas ex-
cellentias, quas ornatus eius, quem auid vult
tibi ob oculos proponit. in quo reliquos Sanctos
incomparabiliter excedit: qui quod fuerint
in peccato cõcepti, cor habuerunt aliquo
tempore in terram deiectum, manseruntque
nudi à vestimento illo Solis iustitiæ, & eius
gratiæ.

DUX SE
P. DE PON

gratia: qui vitam suam inceperunt à vita purgatiua pedetentim se purificantes à culpis suis ad eum modum, quo Luna in suo cremento paulatim dimittit tenebras, donec veniat ad plenitudinem lucis. Quamuis enim habuerint omnes virtutes, non tamen singuli fuerunt in omnibus insignes: sed hi in vna, illi in alia; vnoquoque se aliqua coronante: At Virgo sanctissima ab instanti suæ conceptionis filia fuit lucis, absque vlla admixtione tenebrarum; cœlumque clarum ab splendore gratiæ, & altitudine vitæ, qua semper erat à terra eleuata, ita vt nunquam eius cor, rei alicui terrenæ adheresceret; vt que omnes suas cogitationes ac desideria fixa haberet in cœlo, in quo totum suum habebat thesaurum.

1.

SEMPER fuit ex omni parte amicta Sole iustitiæ, vnitione quadam charitatis ad eum accessit, & similitudine ad eum perfecta, vt tota appareret Sol quidam diuinitatis; eiusque exemplar ad eum ad viuum, vt magnus ille Dionysius Areopagita fuisse deceptus, cogitans eam esse Deum, nisi naturale & fidei lumen, deceptionem illam retexisset. Ex quo fit, vt nulla pura creatura, tam distinctè nobis aperiat Dei excellentias, atque hæc Virgo sanctissima, ob admirandam similitudinem, quam cum illo habet. Quare sicut dicit Dauid, quod a Deo in Sole posuerit tabernaculum suum ad significandum, (vt ait S. Thomas) quod quærens perfectam Creatoris & perfectionum eius cognitionem inuenturus sit eam, cōtēplando eas, quæ sunt Solis, in quo

2.

Refert Dionysius Carrhus in c. 4. de diuin. nomin.

2 Psal. 118. 6

TRI
FE

in quo valdè ad viuum illæ repræsentatur, & similiter, ait idem Sanctus, posuisse Deum tabernaculum suum in Sole sanctissimæ Virginis, cuius heroicas virtutes meditantes, perlectam inueniemus ipsius Dei cognitionem, quæ auctòr est gratiæ, Quamobrem dixit S. Petrus Chrysológus: eum nescire, quam magnus sit Deus, qui non nouerit animam sacratissimæ Virginis, nec spiritum eius admiretur, in quo Deus ad eò se admirabilem ostendit, vt per excellentiam, illa appellatur *electa vt Sol* cuius quo singularem habet similitudinem. Nam reliquos Sanctos excellit, (teste Perro Damasceno) sicut Sol reliqua excellit astra, in eius præsentia videntur non esse, ob excessum eius supra illa.

3.

EX quo fit, vt ista virgo sanctissima semper fuerit supra puritatem & pulchritudinem plenæ lunæ fundata, incipiens vitam suam eo puritatis gradu, quem reliqui sancti in fine vitæ suæ obtinuerunt, fruendo ex privilegio singulari in terra, ea puritate, quam habent qui sunt in coelo, vt potè quæ nullum vnquam habuerit peccatum, nec originale, nec actuale, nec imperfectionis alicuius vestigium, nec aliquam inconstantiam, quæ plenitudinem lucis & splendoris eius imminueret, iuxta illud quod scriptum est, quod b Thronus Christi mater scilicet eius sanctissima (vt interpretatur S. Ioannes Damascenus) esset sicut sol in conspectu Dei, & sicut lana perfecta in aspectu eius, imitata scilicet solis magnitudinem

perle-

serm. 140.

serm. de
Assumpto

psal. 88. 36.

Lib. 4. fidei.
c. 15.DUX SE
P. DE PON

perfectæque lunæ pulchritudinem, & vtrumque in æternum.

HINC etiam ortum est, vt stellis duodecim esset coronata, quæ significant totam multitudinem virtutum; & Sanctorum, qui in eis eluxerunt. Ipsa enim Virgo singulari eminentia in omnibus resplendit, ad supremum singularum gradum perueniens, vt ceteri omnes ab ea illas discerent. Quamobrem non solum duodecim Apostoli; sed omnes quoque Martyres, Doctores, & Virgines, ac reliqui sancti eorum successores, sunt huius Dominæ corona bonus siquidem discipulus (teste Apolo) corona est sui magistri. illa autem fuit omnium Magistra, quæ suis exemplis & orationibus iuuat illos, vt sancti essent. O Virgo clarissima, Sanctorum Sancta, & miraculorum miraculorum, ac prodigiorum mundi, fac me stellam aliquam capitis tui: docens me ita vitam tuam meditari, vt meam cum illa conformem.

4.
e phil. 4. 10

§. 4.

Quod Sanctorum exempla doceant nos modum vtiliter orandi.

EX prædictis omnibus deducitur, quod ad perfectè discendam Spiritus scientiam, de qua agimus, sit medium valdè efficax, aspiciere in libris viuus Sanctorum, modum orandi & meditandi, quo illi sunt vsi; si ingenè statuamus, eorum exempla imitari. per eos enim solet Deus stupendas facere muta-

Dux spirit. Tract. II. Q9 tiones:

IRI
TE

a Isai. 59. 1.

b Leuit. 11.

44 & c. 19. 2

c 1. Reg. 10. 5

I.
Lib. 4. in
c. Reg. c. 4

d Cant. 4. 6.

tiones: infirmos animando, vt ad sanctitatem
& perfectionem eorum adspirent, & vero etiam
perueniant: siquidem a *manus Domini* (vt
ait Isaias) *non est abbreviata*, vt saluare ne-
queat, & nos Sanctos efficere: qui omnes ex-
hortatur, vt tales sint, cum dicit: *b sancti estis
te, quia ego sanctus sum*. Vt vero animum re-
mas ad tantam perfectionem, modum que re-
neas, quo eam assequaris, memor esto mira-
cæ illius mutationis, quam Samuel Sauli per-
dixit his verbis: *c venes in collem Dei, vbi
statio Phylistinorum: & cum ingressus fueris
ibi urbem, obuium habebis gregem propheta-
descendentium de excelsis, & ante eos psal-
terium, & tympanum & tibiam & citharam:
psosq; prophetantes: Et insiliet in te spiritus Do-
mini, & prophetabis cum eis; & mutaberis in
virum alium*. Quod totum ita illi euenit, vt
videntes, præ admiratione dicerent ad inuicem
*quanam res accidit filio Cis? num & Saul inter
prophetas?* in quo euentu adumbrata mirabilia
inuenies spiritualia Sanctorum exercitia, & de-
mirandos effectus, quos eorum exempla efficiunt.
In primis enim student, frequentis sime accen-
cupatur in lectione ac meditatione mysterio-
rum, quæ sunt in diuina scriptura, & ab eo coeli
(qui etiam *d thuris* appellatur) feruentes iu-
orationes dirigunt in cælum. Et in hoc atque
seipos inuicem comitantur, sicut in descensu
inuicem se suis exemplis iuuent, & ad feruorem
in suis exercitijs prouocent: ad eum modum, quo

seraphin clamabant alter ad alterū: & f san
 a quatuor animalia, alis suis inuicē percutie
 bant, quasi seipsa incitarent ad exercitia diui
 narum laudum; & ad volatum spiritus, vt my
 steria diuina contēplarentur. Et quoniā in hoc
 colle statio est Phylistin orū, eō quod plurimi
 sint hostes oppugnantes orationem, & contē
 plationem, Sancti se mutud iuuant, vt illis re
 sistentes, in sanctis suis exercitijs perseuerent.

SV PRA hunc collem constituti sancti in
 sua meditatione, quatuor internē exercent af
 factuum & valdē efficacium propositōrū ge
 nera, tanquam quatuor musica instrumenta
 pulsantes non terrena sed cōlestia: quia Scri
 ptura vocat psalterium, tympanum, tibiā, &
 citharam. Primi affectus sunt doloris & con
 tritionis, quasi tibiā inflantes, quarum vsus
 olim erat in exequijs defunctorum: lugent. n.
 ob sua & proximorum, qui vita gratiæ priuari
 sint, peccata. Hos affectus sequuntur propositi
 mortificationis, quę per tympana, ex anima
 rum pellibus exsiccatis, fortiter q̄, tractis cō
 secta significantur: quia decreuerunt car
 nem castigare ac domare, vt trahatur ultra, id
 quod ipsa veller; & seipsū m dedat subijciat q̄;
 spiritui. Exercent deinde feruentia obe
 dientiæ desideria, pulsantes psalterium de
 cem chordarum, cum eo animi firmo de
 creto, vt perfectē impleant decem legis man
 data, reliquaque pręcepta, & consilia, quę ad
 ipsius statum pertinent. Ac denique citharas
 pulsant cum iubilo & cordis exultatione,

e Isa. 7. 3.
 f. zec. 1. 24.
 S. Greg. l. 24.
 Mor. c. 6.

Ex S Greg.

TRI
 FE

ob ea beneficia, quæ à Deo accipiunt, & in posterum accipere sperant.

3.

ET vt horum animi propositorum efficacitas magis appareat, quoniam non semper possunt in alto eius collis hære, nec in sua collectione semper esse: cum inde descendunt prodeuntque in publicum, portant secum eadem instrumenta in manibus, magna in cultu ea pulsantes, exercentes videlicet magno studio, quod facere proposuerunt. prodeunt verò etiam prophetantes, verbis scilicet & operibus laudantes Deum; eius magnalia predicantes exemploque suo ostendentes, quæ sint contemnenda temporalia, & æterna querenda, quæ retro sunt, obliuioni tradenda; & ad ea, quæ sunt ante, aspirandum. Hæc enim utilissima est, & utilissima propheta, quæ dicitur in colle orationis & meditationis.

O FELIX contemplatio, quæ ad tantam leuam altitudinem? ò musica paradisi? ò celestis cantus, Deo gratus, Angelis admirabilis, & Ecclesiæ utilis, iustis iucundus, sanctis stupendus, & potens ad corda omnium mutanda? ò felices propheta in huiusmodi exercitijs occupati? ò quam est suavis musica vestra obedientiæ, & mortificationis, in qua terro concordat cum spiritu, & humana voluntas cum diuina? ò quam sunt dulces vestrae lacrymæ? quam amabile vestrum gaudium, & vestrum exemplum ad corda mutanda potens? suauitate enim vestrae musicae malignos spiritus terretis, diuinum verò spiritum e caelo attrahit.

DUX SP
P. DE PONT

trahitis, qui corda mutat ex terrenis in coelestia, faciatque illa vobis similia.

QVEM AD MODVM enim, cū primum vidit Saul prophetas prædictos, spiritus Dei venit super eum, mutauitque virum in alterum illis similem: Ita licet sis improbus, durus, aut valde remissus, si frequenter conuerseris cum his viris spiritualibus, & contemplationi deditis eorum aspiciendo exempla, aut in libris atterendo legendo, veniet super te spiritus Dei cum sanctis suis inspirationibus, & impulsibus internis, commutabitque cor tuum, alliciendo illud ad similia exercitia; tibi que persuadendo, vt eadem instrumenta musica arripiens, ea palles sicut propheta, factus illis similis, cum tanta omnium, qui te prius nouerant, admiratione, vt mutuo sibi dicant: *quid est hoc quod accidit filio Cis?* & quomodo *Saule est inter prophetas?* quis hunc hominem ex carnali in spiritualem transmutauit; ex tepido in feruentem; ex terreno in diuinum? Quis eum tam repente in alium virum mutauit? & quis talem facit mutationem? Tuæ sunt Deus meus, istæ mutationes, & à tua dextera proueniunt: licet media adhibeas, societatem viuorum contemplantium, & exempla clarissimarum eorum virorum.

O HOMO tepide, duri que cordis, si vis à Deo mutari, fierique sicut vnus ex hisce viris sanctis, coniungere illis, lege in viuis hisce libris, discite formam orandi, quam te suis exemplis docent; ascende cum eis ad collem Dei,

TRI
FE

8.

deposito Philistinorum timore; tecum est enim spiritus diuinus, qui illos prosternet; & musica instrumenta quæ pulsaueris, incutient illis metum: sociique tui sancti animum tuum addent, ad pugnandum contra illos. Quod si Deus hanc tibi misericordiam exhiberet, ut ad conscendendum collem religionis vocatus in qua diutius practicatur oratio, eiusque exempla sunt frequentiora & feruentiora, certum esset tua victoria, & emolumentum copiosum & esto non voceris, in quocunque camen huiusmodi vita statu, conscende hunc collem tuum. Deus enim te comitabitur, suaque fouebit presentia. O Sponse animarum casta, um, qui hunc collem ascendens, tecum deducis castas sponsas tuas: clarifica oculos meos, ut exemplum videam, quod tu mihi dedisti, cum hac vita degeres, & quod Sancti tui, qui in coelo apud te habes, dum hic uiuerent, dediderunt & nunc dant ijs, quos adhuc habes in terra, ut in his libris legens, discam ita orare, & contemplari, sicut tu vis; eoque seruire & perfectione, quam mihi consulis. Amen.

OS SO